Dosarul nr. 2-98/2025 (2-25001047-12-2-03012025)

H O T Ă R Î R E

(în numele Legii)
Dispozitivul Hotărârii pronunţat public la data de 7 aprilie 2026;
Hotărârea întocmită integral la data de 23 iulie 2026.

7 aprilie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul centru)
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei,
judecător Crigan Dragoş
grefier Bonca Elena

interpret Rusu Elena

cu participarea reclamantului Gaidarji Dmitrii prin intermediul video-conferinţei, a reprezentantului pârâtului Ministerul Justiţiei al RM – Nigai Nicolae în temeiul procurii nr. 79 din 06.11.2025 şi în lipsa reprezentantului intervenientului accesoriu Administraţia Naţională a Penitenciarelor, care a fost legal citat despre data, ora şi locul petrecerii şedinţei de judecată.

a examinat în şedinţă de judecată publică, în sediul instanţei, cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă Gaidarji Dmitrii către Ministerul Justiţiei al RM, intervenient accesoriu Administraţia Naţională a Penitenciarelor cu privire la constatarea încălcării drepturilor personale garantate de art. 8 CEDO şi încasarea prejudiciului moral.

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanţilor la proces:

1. La data de 3 ianuarie 2025, judecătorului Judecătoriei Chişinău (sediul centru) – Dodon Viorica i-a fost repartizată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor cererea de chemare în judecată depusă de Gaidarji Dmitrii către Ministerul Justiţiei al RM, intervenient accesoriu Administraţia Naţională a Penitenciarelor cu privire la constatarea încălcării drepturilor personale garantate de art. 8 CEDO şi încasarea prejudiciului moral.

2. Prin Încheierea vicepreşedintelui interimar al Judecătoriei Chişinău (sediul centru) – Sîrbu Dan a fost dispusă redistribuirea cauzei civile menţionate.
3. La data de 18 septembrie 2025, cauza civilă menţionată a fost redistribuită prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.
4. În motivarea acţiunii, reclamantul a indicat că potrivit Încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din data de 17.05.2024, dosarul nr. 21ji-397/2023, prin care se declară nulitatea Decizei P-17, de sancţionare, din 27.01.2020. Prin Decizia Şefului P-17 Rezina din 27.01.2020 reclamantul a fost sancţionat disciplinar, cu suspendarea a dreptului la întrevederi de lungă şi scurtă durată, pe un termen de 30 zile. Deciziei Şefului P-17 Rezina, din 27.01.2020, prin care a fost motivată, precum că reclamantul încalcă regimul de executare a pedepsei, că mai mult că depăşirea limitei de 20 kg a lucrurilor personale.
5. Indică că nu este de acord cu Decizia şefului P-17 Rezina, şi a depus o plângere în instanţa de judecată împotriva Deciziilor Administraţiei Penitenciarului nr.17 Rezina. Plîngerea a fost motivată, şi a fost stabilită că procedura a fost încalcată.
6. Menţionează că, plângerea reclamantului, împotriva Deciziei Penitenciarului nr.17 Rezina, a fost examinată la judecătoria Orhei, sediul Rezina. Prin Încheierea instanţei dosar nr. 21ji-397/2023 din 17.05.2024, instanţa a dispus: „Se admite parţial plângerea condamnatului Dmitri Gaidarji împotriva actelor şi acţiunilor instituţiei care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare, ca fiind întemeiată. Se declară nulă decizia cu privire la aplicarea deţinutului a sancţiunii disciplinare sub formă de suspendarea dreptului la întrevederi de scurtă durată şi de lungă durată, pe un termen de 30 zile, adoptată de Directorul Penitenciarului nr. 17 Rezina Ion Panaite, la data de 27.01.2020 în privinţa lui Dmitri Gaidarji. Capătul de cerere referitor la recunoaşterea ca fiind abuzive acţiunile angajaţilor instituţiei penitenciare, care nu au efectuat transferul la data de 20.01.2020 a deţinutului Gaidarji Dmitri din penitenciarul nr. 17 Rezina în Penitenciarul nr. 13 Chişinău se declară inadmisibilă.”
7. Declară că fiind privat de dreptul la întrevederi, care îşi execută pedeapsa, prin acţiunile ilegale ale Administraţiei Penitenciarului nr.17 Rezina i-au fost cauzate prejudicii morale ireparabile, deoarece nu se face posibil a întoarce timpul înapoi pentru remedierea şi survenirea circumstanţelor deja trecute, retrăirile impuse ilegal, pierderea din încredere în legalitatea acţiunilor reprezentanţilor

autorităţilor statului care în consecinţă au dus la pierderea încrederii în legalitatea executării deţinerii în Instituţiile Penitenciare ale Statului Republica Moldova.

8. Mai menţionează că, în perioada sus arătată, nu avea întrevederi nici de scurtă durată şi nici de lungă durată, şi nu a primit colete, datorită deciziei şefului Penitenciarului nr.17 Rezina care a fost declarată nulă print-o încheiere judecătorească irevocabilă.

9. Solicită reclamantul Gaidarji Dmitrii constatarea încălcării drepturilor personale, garantate de art. 8 CEDO, prin încălcarea dreptului la întrevederi şi încasarea de la Ministerul Justiţiei în beneficiul reclamantului a sumei de 10000 euro cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral.

10. La data de 02 aprilie 2025, reprezentantul intervenientului accesoriu Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor a depus referinţă asupra cauzei dedusă judecăţii.

11. Potrivit referinţei, ultimii au indicat că reclamantul s-a adresat cu prezenta cerere în instanţa de judecată, invocând ca fiind deţinut în Penitenciarul nr. 17 - Rezina, la data de 27.01.2020 pentru abaterile disciplinare a fost sancţionat disciplinar, fiind-ui aplicată sancţiunea disciplinară sub forma de "suspendarea dreptului, la întrevederi de lungă durată şi scurtă durată pe un termen de 30 de zile ”. De asemenea, reclamantul în cerere sa a invocat că fiind contestată decizia Penitenciarului nr. 17 - Rezina, prin care a fost sancţionat, la data de 27.01.2020, prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina, a fost declarată nulă.

12. Mai indică că cu referire la pretinsul prejudiciu comunică că evaluarea prejudiciului moral nu presupune determinarea „preţurilor suferinţelor fizice sau psihice”, ci aprecierea multilaterală a tuturor consecinţelor negative ale prejudiciului şi a implicaţiilor acestora pe toate planurile vieţii sociale ale persoanei vătămate, iar cuantumul solicitat de reclamant cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 10 000 euro, pentru pretinsă încălcarea dreptului la întrevederi de scurtă durată pe un termen de 30 de zile, consideră că este mult prea exagerat şi nejustificat. Articolul 8 CEDO prevede un drept fundamental al persoanei, care implică statului respondent anumite obligaţii pozitive şi negative, însă acest drept nu este unul absolut, ci poate fi supus limitării prin lege, în speţa - aplicarea unei sancţiuni disciplinare prin care se suspendă dreptul la întrevederi de scurtă durată pentru comiterea anumitor abaterilor în perioada executării pedepsei în instituţiile penitenciare.

13. Declară că, suma solicitată este una exagerată în raport cu pretinsul drept vătămat, precizează că, potrivit art. 213 alin. (4) din Codul de executare, toţi condamnaţii au dreptul la o singură întrevedere de scurtă durată pe lună şi la o întrevedere de lungă durată pe trimestru, respectiv, prin sancţiunea aplicată s-a suspendat executarea unei întrevedere de scurtă durată.
14. Consideră eronată concluzia reclamantului cu privire la constatarea încălcării dreptului prevăzut la art. 8 din Convenţie şi, pe cale de consecinţă, îndreptăţirea acestuia la compensarea prejudiciului moral, or, reclamantul şi în continuare avea posibilitatea menţinerii legături cu membrii familiei sale prin corespondenţă şi convorbirile telefonice acordate în corespundere cu prevederile art. 210 Cod de executare, chiar dacă i-a fost aplicată sancţiunea disciplinară sub forma suspendării dreptului la întrevederi pe un termen de 30 de zile. De asemenea, obligaţia în materia dovedirii faptului suferinţelor psihice sau fizice suportate o exercită partea vătămată (reclamantul), astfel, în cererea despre compensarea prejudiciului moral, acesta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanţe şi în baza căror acţiuni (inacţiuni) i-au fost cauzate suferinţe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.
15. La data de 12 decembrie 2025, reprezentantul Ministerului Justiţiei al RM – Nigai Nicolae a depus referinţă asupra cauzei.
16. Potrivit referinţei depuse, ultimii au indicat că aprecierea sub aspectul material a violării drepturilor prevăzute la art. 8 din Convenţie, în practica, urmează a fi reparate prejudicial material, moral, de asemenea compensate costuri şi cheltuieli. Acestea urmează a fi reparate doar dacă se stabileşte violarea Convenţiei, dacă a fost stabilit prejudiciul şi dacă există o legătură de cauzalitate între violarea Convenţiei şi prejudiciul pretins. Prin urmare, instanţa la examinarea cauzei respective urmează să stabilească dacă reclamantul a fost privat de drepturi întemeiat sau ilicit. Obligaţia în material dovedirii faptul suferinţelor psihice sau fizice suportate o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral acesta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanţe şi în baza căror acţiuni (inacţiuni) i-au fost cauzate suferinţe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.
17. Indică că sancţiunea aplicată privind suspendarea temporară de 30 zile nu atinge nivelul de severitate care ar atrage răspunderea statului, fiind o măsură temporară şi nu privează reclamantul de contactul cu familia pe termen lung, mai

mult ca atât, reclamantul nu a prezentat careva dovezi că urma să aibă întrevederi cu membrii familiei sau dacă erau planificate sau programate careva întrevederi. La caz, nu se poate constata încălcarea art. 8 CEDO, întrucât, instanţa naţională a anulat sancţiunea doar pentru motive procedurale, ci nu pentru că ar fi o ingerinţă nejustificată a art. 8 CEDO.

18. Declară că, reclamantul nu a prezentat probe ce ar demonstra faptul că i-a fost încălcat dreptul la viaţa privată ori dreptul la familie, nefiind preconizate sau programate întâlniri cu membrii familiei ori alte persoane pe un termen de 30 zile începând aplicarea sancţiunii disciplinare din 27 ianuarie 2020. Prin încheierea din 17 mai 2024 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, nu a fost constatată încălcarea art. 8 CEDO, nu a fost aduse concluzii privind afectarea vieţii private sau de familie, fiind doar declarată nulă decizia de sancţionare.

19. Reclamantul Gaidarji Dmitrii a participat în şedinţa de judecată prin intermediul video conferinţei şi a susţinut acţiunea pe motivele de fapt şi de drept invocate.

20. Reprezentantul Ministerului Justiţiei al RM – Nigai Nicolae în şedinţa de judecată a solicitat respingerea acţiunii pe motivele de fapt şi de drept invocate în referinţa depusă.

21. Reprezentantul intervenientului accesoriu Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, fiind legal citat despre data, ora şi locul petrecerii şedinţei de judecată.

Aprecierea instanţei de judecată:

22. Audiind participanţii la proces, apreciind argumentele părţilor litigante întru susţinerea pretenţiilor formulate şi obiecţiile înaintate, ţinând cont de probatoriul administrat şi legislaţia pertinentă instanţa de judecată consideră necesar de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de Gaidarji Dmitrii către Ministerul Justiţiei al RM, intervenient accesoriu Administraţia Naţională a Penitenciarelor cu privire la constatarea încălcării drepturilor personale garantate de art. 8 CEDO şi încasarea prejudiciului moral, reieşind din următoarele considerente.

23. În conformitate cu prevederile art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească,*

în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art. 166 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al RM, *oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.*

24. Potrivit art. 6 Cod de procedură civilă al RM, *instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.*

25. Conform art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă al RM, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

26. În conformitate cu prevederile art. 121 Cod de procedură civilă al RM, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*, iar art. 122 din Codul de procedură civilă al RM prevede că, *circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.*

27. Instanţa judecătorească, conform art. 130 Cod de procedură civilă al RM, *apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

28. În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă al RM, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată*.

29. Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerinţele despre pertinenţa lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile

referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

30. Potrivit prevederilor art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii*, iar în conformitate cu exigenţele alineatului (3) acelaşi articol, *instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant şi în numele legii, în corespundere cu prevederile art. 241 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM.*

31. Din materialele cauzei se constată că, prin decizia şefului P-17 Rezina din 27 ianuarie 2020 a fost sancţionat disciplinar cu suspendarea dreptului la întrevederi de lungă şi scurtă durată pe un termen de 30 zile.

32. Prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 17 mai 2020 s-a admis parţial plîngerea condamnatului Gaidarji Ivan. S-a declarat nulitatea deciziei şefului P-17 Rezina din 27 ianuarie 2020în privinţa lui Gaidarji Ivan. S-a respins plîngererea condamnatului Gaidarji Ivan privind recunoaşterea ca fiind abuzive acţiunile angajaţilor instituţiei penitenciare, ca fiind inadmisibilă. (f.d. 6-13)

33. Articolul 8 al Convenţiei Europene ale Drepturilor Omului consfinţeşte că orice persoană are dreptul la respectarea vieţii sale private şi de familie, a domiciliului său şi a corespondenţei sale. Nu este admis amestecul unei autorităţi publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege şi dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea naţională, siguranţa publică, bunăstarea economică a ţării, apărarea ordinii şi prevenirii faptelor penale, protejarea sănătăţii sau a moralei, ori protejarea drepturilor şi libertăţilor altora.

34. Totodată, scopul principal al art.8 din Convenţia europeană a drepturilor omului este protejarea indivizilor împotriva ingerinţelor arbitrare în exercitarea dreptului la respectarea vieţii private şi de familie, a domiciliului şi a corespondenţei.

35. Însă, pentru a invoca art. 8, reclamantul trebuie să demonstreze că plângerea acestuia are ca obiect cel puţin unul din cele patru interese menţionate în această dispoziţie, şi anume: viaţa privată, viaţa de familie, domiciliul şi corespondenţa.

36. Instanţa reţine că suspendarea temporară a dreptului la întrevederi ar putea reprezinta o ingerinţă în exercitarea dreptului la respectarea vieţii de familie garantat de art. 8 CEDO, însă aceasta nu este, prin ea însăşi, incompatibilă cu Convenţia, urmând a fi analizată prin prisma condiţiilor prevăzute de art. 8 §2

37. Or, prin suspendarea temporară a dreptului de a avea întrevederi cu rudele, reclamantului nu i-a fost adusă o ingerinţă nejustificată în exerciţiul drepturilor garantate de art. 8 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. Măsura contestată nu a fost dispusă în mod arbitrar şi nici nu a urmărit restrângerea dreptului la viaţă privată sau de familie ca scop în sine, ci a constituit o sancţiune disciplinară aplicată în contextul executării pedepsei privative de libertate, ca urmare a pretinselor abateri disciplinare săvârşite de reclamant în perioada detenţiei în Penitenciarul nr. 17 Rezina. Prin natura sa, executarea unei pedepse privative de libertate implică anumite limitări inerente ale exercitării drepturilor şi libertăţilor persoanei condamnate, inclusiv în ceea ce priveşte posibilitatea de a menţine contacte directe cu membrii familiei, atât timp cât asemenea limitări sunt prevăzute de lege, urmăresc un scop legitim şi sunt aplicate în condiţiile stabilite de cadrul normativ.

38. Totodată, măsura suspendării dreptului la întrevederi este expres reglementată de dispoziţiile art. 280 şi art. 317[1] din Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, fiind prevăzută ca o sancţiune disciplinară destinată asigurării ordinii şi disciplinei în instituţiile penitenciare. Finalitatea acestei măsuri este una exclusiv preventivă şi corectivă, urmărind responsabilizarea condamnaţilor şi respectarea regimului de executare a pedepsei, iar nu restrângerea nejustificată a dreptului la viaţă privată sau de familie. În consecinţă, suspendarea temporară a întrevederilor nu poate fi calificată, prin ea însăşi, drept o încălcare a art. 8 din Convenţie, întrucât reprezintă o consecinţă legală a aplicării răspunderii disciplinare în mediul penitenciar.

39. Mai mult, jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului a statuat în mod constant că persoanele private de libertate continuă să beneficieze de protecţia conferită de art. 8 din Convenţie, însă exercitarea acestui drept poate face obiectul unor restrângeri inerente detenţiei, dacă acestea sunt prevăzute de lege, urmăresc unul dintre scopurile legitime enumerate la art. 8 § 2 din Convenţie – precum prevenirea dezordinilor şi a infracţiunilor ori protejarea ordinii în penitenciare – şi

sunt necesare într-o societate democratică. Prin urmare, simpla limitare temporară a posibilităţii de a avea întrevederi cu rudele, aplicată în cadrul unui mecanism disciplinar reglementat de lege, nu este suficientă pentru a concluziona asupra existenţei unei ingerinţe incompatibile cu art. 8 CEDO.

40. În aceste condiţii, pentru a putea reţine existenţa unei încălcări a art. 8 din Convenţie, reclamantul trebuia să demonstreze că măsura disciplinară a fost dispusă cu încălcarea cadrului legal, că aceasta a fost arbitrară, disproporţionată ori lipsită de un scop legitim. Or, din circumstanţele cauzei nu rezultă existenţa unor asemenea elemente, măsura contestată reprezentând aplicarea unei sancţiuni disciplinare prevăzute expres de legislaţia naţională, în limitele regimului juridic specific executării pedepselor privative de libertate. În lipsa unor împrejurări excepţionale care să demonstreze că ingerinţa a depăşit ceea ce este inerent executării unei pedepse privative de libertate, nu poate fi reţinută încălcarea dreptului reclamantului la respectarea vieţii private şi de familie.

41. Totodată, instanţa reţine că reclamantul a beneficiat de un remediu efectiv pentru contestarea măsurilor disciplinare aplicate şi, în vederea apărării drepturilor şi intereselor sale nepatrimoniale, a făcut uz de mecanismul procesual prevăzut de art. 473[1] din Codul de procedură penală al Republicii Moldova. În acest sens, reclamantul a formulat plângere împotriva acţiunilor şi actelor emise de colaboratorii Penitenciarului nr. 17 Rezina, solicitând verificarea legalităţii măsurilor dispuse în privinţa sa.

42. În urma examinării plângerii, prin actul judecătoresc din 17 mai 2024, instanţa competentă a admis-o parţial, dispunând anularea deciziilor emise de şeful Penitenciarului nr. 17. Această împrejurare demonstrează că ordinea juridică naţională a pus la dispoziţia reclamantului un mecanism judiciar apt să supună controlului legalitatea măsurilor disciplinare aplicate în executarea pedepsei, iar instanţa competentă a exercitat un control efectiv asupra actelor contestate.

43. În acelaşi timp, simplul fapt că respectivele decizii disciplinare au fost ulterior anulate nu conduce, în mod automat, la concluzia că a existat o încălcare a dreptului garantat de art. 8 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului şi nici nu atrage, automat răspunderea statului pentru repararea prejudiciului moral pretins. Controlul judecătoresc exercitat în temeiul art. 473[1] din Codul de procedură penală a avut ca obiect verificarea legalităţii actelor administrative emise de administraţia penitenciară, iar admiterea plângerii reprezintă expresia

funcţionării mecanismelor interne de control jurisdicţional, şi nu dovada existenţei unei ingerinţe contrare Convenţiei.

44. Mai mult, existenţa unui remediu intern eficient, de care reclamantul a uzat în mod efectiv şi care s-a soldat cu anularea actelor contestate, confirmă că eventualele nelegalităţi invocate au fost înlăturate prin intermediul procedurilor judiciare prevăzute de legislaţia naţională. În aceste condiţii, pentru admiterea prezentei acţiuni în repararea prejudiciului moral, reclamantul avea obligaţia de a demonstra, distinct de anularea actelor administrative, existenţa unei ingerinţe care să întrunească elementele unei încălcări a art. 8 din Convenţie, precum şi existenţa unui prejudiciu moral real, direct şi cert, aflat în legătură cauzală cu fapta imputată autorităţilor. Or, simpla anulare a sancţiunilor disciplinare nu este suficientă pentru a fundamenta, în sine, concluzia existenţei unei încălcări a dreptului la respectarea vieţii private şi de familie şi nici pentru acordarea automată a unor despăgubiri.

45. În acest sens, sunt incidente prevederile pct. 606 din Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, care consacră expres efectele juridice ale anulării unei sancţiuni disciplinare, stabilind că aceasta produce efecte retroactive de la momentul aplicării sancţiunii, iar deţinutul se consideră ca nefiind sancţionat.

46. Această reglementare este deosebit de relevantă în cauza dedusă judecăţii, întrucât demonstrează că legiuitorul a instituit un mecanism complet de înlăturare a efectelor unei sancţiuni disciplinare apreciate ulterior ca fiind nelegală. Astfel, prin admiterea plângerii formulate în temeiul art. 473^1 din Codul de procedură penală şi anularea deciziilor administraţiei penitenciare, reclamantul a fost repus, din punct de vedere juridic, în situaţia anterioară aplicării sancţiunii, fiind considerat ca şi cum aceasta nu i-ar fi fost aplicată niciodată.

47. În consecinţă, simplul fapt al anulării sancţiunii disciplinare nu poate constitui, prin el însuşi, un temei suficient pentru a concluziona asupra existenţei unui prejudiciu moral reparabil. Dimpotrivă, efectul retroactiv al anulării consacrat de pct. 606 din Hotărârea Guvernului nr. 583/2006 confirmă că ordinea juridică a înlăturat consecinţele sancţiunii, astfel încât reclamantului îi revenea sarcina de a demonstra existenţa unor prejudicii distincte, reale şi efective, care nu au fost remediate prin anularea actului disciplinar şi care justifică angajarea răspunderii statului.

48. Prin urmare, instanţa de judecată nu a constatat încălcarea dreptului reclamantului la viaţă privată şi de familie, prin prisma încălcării măcar a uneia dintre componentele indicate din aceste articole, fapt ce condiţionează respingerea pretenţiei reclamantului privind constatarea violării drepturilor prevăzute de art. 8 CEDO, ca neîntemeiată.

49. Cu referire la pretenţia reclamantului privind repararea de către pârât a prejudiciului moral în mărime de 10.000 euro, instanţa reţine următoarele.

50. Conform art. 19 alin.(1) din Codul civil al RM, *în condiţiile legii, persoana lezată întrun drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.* Alin.(3) indică că *se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic)*. Alin. (5) al aceluiaşi articol statuează că *repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea*.

51. Potrivit art. 2036 Cod civil al RM, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege. Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit. Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacţie sau printr-o hotărîre judecătorească definitivă.*

52. Art. 2037 alin.(1) Cod civil al RM, stipulează că *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate*.

53. Instanţa reţine că reclamantul îşi întemeiază pretenţia privind repararea prejudiciilor morale invocând încălcarea art.8 ale Convenţiei europene ale drepturilor omului.

54. În acest context, instanţa de judecată reţine că respingerea acţiunii în partea ce vizează pretenţia principală determină, în mod inevitabil, şi respingerea solicitării privind repararea prejudiciului moral, întrucât aceasta are un caracter accesoriu şi subsecvent pretenţiei de bază. Existenţa dreptului la repararea prejudiciului moral este condiţionată de constatarea prealabilă a caracterului ilicit al faptei imputate pârâtului şi de admiterea pretenţiei principale prin care se urmăreşte stabilirea încălcării dreptului subiectiv pretins. În lipsa unei asemenea constatări, nu poate fi angajată răspunderea civilă şi, implicit, nu poate fi dispusă acordarea despăgubirilor solicitate.

55. Instanţa subliniază că prejudiciul moral nu reprezintă o pretenţie autonomă, desprinsă de raportul juridic principal, ci constituie o consecinţă juridică a încălcării unui drept sau interes legitim. Prin urmare, admiterea unei cereri de reparare a prejudiciului moral presupune, în mod necesar, existenţa unei fapte ilicite constatate de instanţă, a unui prejudiciu efectiv, a raportului de cauzalitate dintre acestea şi a vinovăţiei autorului, în măsura în care legea o impune. Or, în situaţia în care instanţa a concluzionat că pretenţia principală este neîntemeiată şi că nu poate fi reţinută existenţa unei încălcări a drepturilor reclamantului, unul dintre elementele esenţiale ale răspunderii civile lipseşte, ceea ce exclude posibilitatea admiterii pretenţiei accesorii privind repararea prejudiciului moral.

56. Mai mult, acordarea unor despăgubiri morale în lipsa admiterii pretenţiei principale ar echivala cu recunoaşterea indirectă a existenţei unei încălcări a drepturilor reclamantului, contrar concluziilor la care instanţa a ajuns în urma examinării fondului litigiului. O asemenea soluţie ar crea o contradicţie între considerentele şi dispozitivul hotărârii judecătoreşti, întrucât ar presupune

repararea consecinţelor unei pretinse fapte ilicite pe care instanţa a constatat că aceasta nu există sau nu întruneşte condiţiile legale pentru angajarea răspunderii.

57. În consecinţă, având în vedere caracterul accesoriu al cererii privind repararea prejudiciului moral şi lipsa temeiului juridic rezultat din respingerea pretenţiei principale, instanţa concluzionează că şi această solicitare urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, nefiind întrunite condiţiile prevăzute de lege pentru angajarea răspunderii civile şi acordarea despăgubirilor pretinse.

58. În aceste circumstanţe, instanţa de judecată investită cu examinarea litigiului deferit judecăţii nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanţei este consecinţa dedusă în urma prezentării probelor de către părţi şi examinate în cadrul şedinţei de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziţia art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună şi se prezintă de către părţi.

59. În conformitate cu art. art. 238-241 Cod de procedură civilă al RM, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Gaidarji Dmitrii către Ministerul Justiţiei al RM, intervenient accesoriu Administraţia Naţională a Penitenciarelor cu privire la constatarea încălcării drepturilor personale garantate de art. 8 CEDO şi încasarea prejudiciului moral.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei,
judecător CRIGAN Dragoş